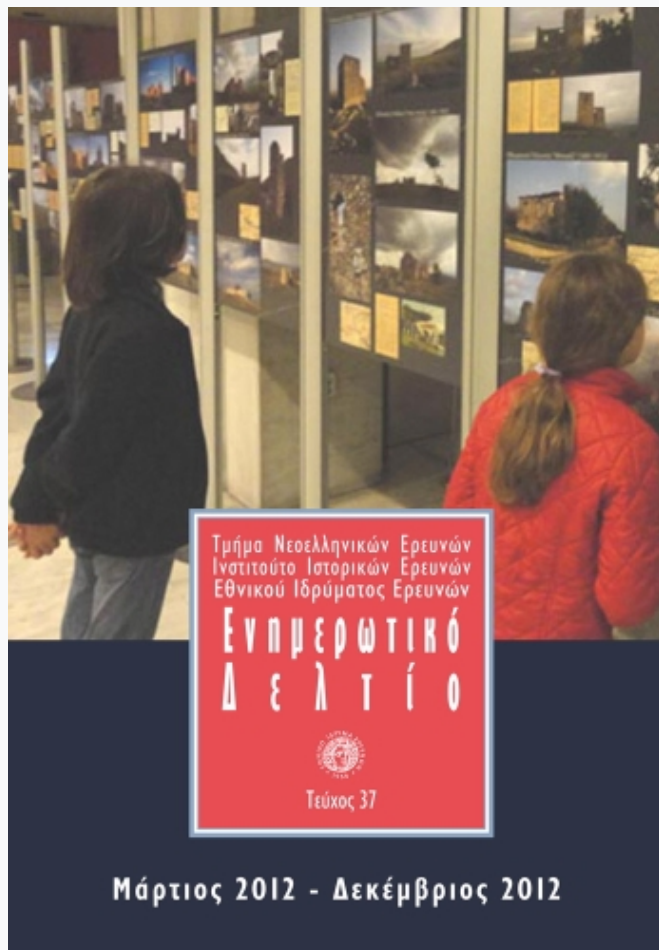

Ενημερωτικό Δελτίο

Τόμ. 37 (2012)

Σεμινάρια

doi: [10.12681/news.18](https://doi.org/10.12681/news.18)

Βιβλιογραφική αναφορά:

Σεμινάρια. (2013). *Ενημερωτικό Δελτίο*, 37, 52–56. <https://doi.org/10.12681/news.18>

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

Τα σεμινάρια της Ερμούπολης 2012 (6-15 Ιουλίου 2012)

Στο διάστημα από 6 έως 15 Ιουλίου 2012 πραγματοποιήθηκαν στην Ερμούπολη τα "Σεμινάρια της Ερμούπολης 2012" που οργανώθηκαν από το Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών (Τμήμα Νεοελληνικών Ερευνών) του ΕΙΕ και το Επιστημονικό και Μορφωτικό Ίδρυμα Κυκλάδων, για 28η συνεχή χρονιά, με στόχο την ανταλλαγή απόψεων, τη ζύμωση ιδεών και την παρουσίαση διαμορφωμένων ή υπό διαμόρφωση προβληματισμών σε μία σειρά θεμάτων που καλύπτουν ευρύ φάσμα των ανθρωπιστικών επιστημών. Τα Σεμινάρια διεξήχθησαν στη φιλόξενη αίθουσα των ΓΑΚ Κυκλάδων και στο παλαιό 1ο Γυμνάσιο Σύρου.

Στη θεματολογία των Σεμιναρίων, αυτό το καλοκαίρι περιλήφθησαν οι εξής ενότητες:

- ♦ *Στρατιωτική δικτατορία 1967-1974: Νέες προσεγγίσεις και ερευνητικά ζητούμενα*, επιμέλεια: Λεωνίδας Καλλιβρετάκης (6 Ιουλίου απόγευμα – 7 Ιουλίου απόγευμα).
- ♦ *Σβήνοντας τη μνήμη. Τα ιστορικά μνημεία της Σύρας*, επιμέλεια: Μαρία Θηρεσία Δαλεζίου (8 Ιουλίου απόγευμα – 9 Ιουλίου πρωί).
- ♦ *Ελλάδα και Ευρώπη τον 19ο αιώνα. Αμφιθυμίες, αντιφάσεις παλινωδίες*, επιμέλεια: Λίνα Λούβη (9 Ιουλίου απόγευμα – 10 Ιουλίου απόγευμα).
- ♦ *Ποια Ελλάδα; Ποια Ευρώπη;*, επιμέλεια: *The Books' Journal* (11 Ιουλίου πρωί).
- ♦ *Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών*, επιμέλεια: Γιάννης Καλογήρου, Θεόδωρος Καρούνος, Παναγιώτης Παναγιωτόπουλος (12 Ιουλίου απόγευμα – 15 Ιουλίου πρωί).

Το αναλυτικό πρόγραμμα είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα:
<http://www.eie.gr/nhrf/institutes/inr/news/seminaria-syros-gr.htm>

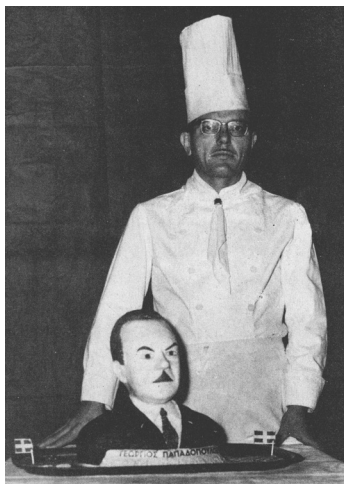

Διημερίδα

Στρατιωτική Δικτατορία 1967-1974:

Νέες Προσεγγίσεις και Ερευνητικά Ζητούμενα

(Ερμούπολη, 6-7 Ιουλίου 2012)

Στο πλαίσιο των Σεμιναρίων της Ερμούπολης, ο Τομέας Σύγχρονης Πολιτικής Ιστορίας του ΚΝΕ/ΙΙΕ του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών οργάνωσε μια διημερίδα με αντικείμενο τις νέες κατευθύνσεις της έρευνας γύρω από τη στρατιωτική δικτατορία της περιόδου 1967-1974.

Η διημερίδα περιλάμβανε τέσσερις θεματικές ενότητες:

Α. Ο χαρακτήρας του καθεστώτος, η στάση της κοινωνίας και οι πολιτικές-ιδεολογικές ανατροπές (εισηγητές: Χριστίνα Αγριαντώνη, Ηλίας Νικολακόπουλος, Λεωνίδας Καλλιβερετάκης, Τάσος Σακελλαρόπουλος).

Β. Οικονομική και δημοσιονομική πολιτική (εισηγητής: Αλέξης Φραγκιάδης).

Γ. Ο πολιτισμός στα χρόνια της δικτατορίας (εισηγητές: Δημήτρης Παπανικολάου, Λιζιάνα Δελβερούδη, Βαγγέλης Καραμανωλάκης).

Δ. Το καθεστώς μέσα στο διεθνές πλαίσιο του Ψυχρού Πολέμου (εισηγητές: Σωτήρης Βαλντέν, Σπύρος Δραΐνας, Λεωνίδας Καλλιβερετάκης, Σωτήρης Ριζάς).

Λεωνίδας Καλλιβερετάκης

Σεμινάριο Οθωμανικής Γλώσσας και Παλαιογραφίας

(α' κύκλος: 2012-2013)

Διδάσκων του σεμιναρίου είναι ο Δημήτρης Λούπης, φιλοξενούμενος ερευνητής στο Πρόγραμμα Οθωμανικών Σπουδών του ΚΝΕ/ΙΙΕ του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών με αντικείμενο έρευνας την Οθωμανική Επιγραφική. Επιστημονική υπεύθυνη του έργου είναι η Ευαγγελία Μπαλτά. Αντικείμενο του σεμιναρίου είναι η διδασκαλία της οθωμανικής γλώσσας και της παλαιογραφίας της και η διάρκειά του θα είναι τριετής.

Ο πρώτος κύκλος μαθημάτων, διάρκειας οκτώ μηνών (1η Οκτωβρίου 2012 - 31 Μαΐου 2013), χρηματοδοτείται από το Turkish Cultural Foundation και πραγματοποιείται στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών. Η πρώτη χρονιά λειτουργίας του σεμιναρίου εισάγει τους μαθητές στην οθωμανική γλώσσα και τα βασικά

της μορφοσυντακτικά φαινόμενα. Το μάθημα, οργανωμένο κατά το ακαδημαϊκό ημερολόγιο, πραγματοποιείται σε τριώρες συναντήσεις ανά εβδομάδα και διαρθρώνεται σε δύο εξαμήνα δεκατεσσάρων συναντήσεων το καθένα. Κατά τη δέκατη τέταρτη συνάντηση κάθε εξαμήνου προβλέπεται γραπτή εξέταση. Ο κύκλος απευθύνεται σε φοιτητές (προπτυχιακούς, μεταπτυχιακούς, διδακτορικούς) και ερευνητές, οι οποίοι ενδιαφέρονται να μάθουν την οθωμανική γλώσσα για να μπορούν να προσεγγίσουν οποιασδήποτε μορφής πηγή κειμενικού χαρακτήρα. Δεν θεωρήθηκε προαπαιτούμενη η γνώση της σύγχρονης τουρκικής γλώσσας, ούτε η πρότερη γνώση της οθωμανικής ή άλλης γλώσσας που χρησιμοποίησε ή χρησιμοποιεί το αραβικό αλφάβητο.

Το αυξανόμενο ενδιαφέρον των ιστορικών σπουδών στην Ελλάδα για τη μελέτη της οθωμανικής περιόδου καθιστούν αναγκαία την εκπαίδευση στην προσέγγιση πηγών σε οθωμανική γλώσσα και το Πρόγραμμα Οθωμανικών Σπουδών αποφάσισε να αναπτύξει, παράλληλα με τις ερευνητικές του δραστηριότητες, και υποστηρικτικές διδακτικές δράσεις ενισχύοντας τη μελέτη της οθωμανικής περιόδου.

Οργάνωση μαθήματος

Οπως προαναφέρθηκε, στόχος του προγράμματος είναι ένας τριετής κύκλος σπουδών. Το πρώτο έτος (Επίπεδο I) είναι εισαγωγικό. Κατά τη διάρκειά του δίνεται έμφαση στα βασικά μορφοσυντακτικά φαινόμενα της γλώσσας, ενώ γίνεται εμπέδωση και εξάσκηση σε έντυπα κείμενα. Στο δεύτερο έτος (Επίπεδο II) θα ολοκληρωθεί η διδασκαλία των μορφοσυντακτικών φαινομένων, θα γίνει εξάσκηση σε έντυπα και χειρόγραφα κείμενα, και θα η τάξη θα εισαχθεί στην οθωμανική παλαιογραφία. Στο τρίτο και τελευταίο έτος (Επίπεδο III), η γνώση της οθωμανικής γλώσσας και της παλαιογραφίας της θα τελειοποιηθεί, θα γίνει εμβάθυνση σε τύπους αφηγηματικών κειμένων (λογοτεχνία, αρχειακά κείμενα, επιγραφική, νομισματική και αρχειακά τεκμήρια διαφόρων τύπων και περιόδων), ούτως ώστε ο απόφοιτος να είναι ικανός να προσεγγίσει κειμενικές πηγές του ενδιαφέροντός του και να τις χρησιμοποιήσει στην έρευνά του.

Κατά το έτος 2012-2013 διδάσκεται το Επίπεδο I. Η οργάνωση του μαθήματος έγινε κατά τα εκπαιδευτικά πρότυπα του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ και του εκεί κέντρου εκπαίδευσης Bok Center for Education, όπου ο διδάσκων Δημήτρης Λούπης εκπαιδεύτηκε στην οργάνωση ακαδημαϊκών μαθημάτων και τη διδασκαλία τους ασκούμενος ως Teaching Fellow στο πλαίσιο των διδακτορικών του σπουδών.

Στους συμμετέχοντες έχει δοθεί Αναλυτικός Προγραμματισμός Μαθήματος (Syllabus), όπου αναφέρεται η ταυτότητα του μαθήματος, η περιγραφή του, το διδακτικό υλικό, ο ενδεικτικός προγραμματισμός των συναντήσεων κάθε εξαμήνου και το περιεχόμενό τους, ο τρόπος αξιολόγησης, τέλος μία βασική βιβλιογραφία με μεθόδους και εγχειρίδια εκμάθησης της οθωμανικής, γραμματικές και λεξικά, εκδόσεις παλαιογραφίας και διπλωματικής. Για κάθε συνάντηση δίδεται έντυπο φυλλάδιο με την ύλη του μαθήματος. Για τη διευκόλυνση της

λειτουργίας του κύκλου έχει δημιουργηθεί φάκελος του μαθήματος στο www.dropbox.com, όπου βρίσκονται αναρτημένα σε μορφή pdf όλα τα φυλλάδια, αναλυτικές παρουσιάσεις μορφοσυντακτικών φαινομένων, εργασίες για το σπίτι, πρόσθετο υλικό εξάσκησης και, τέλος, βασικές εκδόσεις, όπως αναφέρονται παραπάνω, τα οποία αποτελούν μια απαραίτητη 'βιβλιοθήκη' προς άμεση χρήση των εγγεγραμμένων μαθητών.

Ο φάκελος του μαθήματος έχει την εξής διάρθρωση:

Κύκλος Μαθημάτων Οθωμανικής Γλώσσας & Παλαιογραφίας

- ◆ Προγραμματισμός μαθήματος 2012-2013
- ◆ Μαθήματα
- ◆ Εμπέδωση: εργασίες για το σπίτι
- ◆ Μορφοσυντακτικά φαινόμενα
- ◆ Βιβλιοθήκη
- ◆ Μέθοδοι
- ◆ Γραμματικές & άρθρα
- ◆ Λεξικά
- ◆ Αραβικά & Περσικά

Η συμμετοχή των μαθητών ελέγχεται με λήψη παρουσιών σε κάθε συνάντηση, παρακολουθείται η συμμετοχή τους στο κάθε μάθημα, ελέγχονται και διορθώνονται οι εργασίες για το σπίτι, ενώ στο τέλος κάθε εξαμήνου υπάρχει γραπτή εξέταση. Η τελική αξιολόγηση έτους έχει ως εξής:

Αξιολόγηση

◆ Γραπτές ασκήσεις/εργασίες:	20%
◆ Γραπτή εξέταση τέλους 1ου εξαμήνου:	30%
◆ Γραπτή εξέταση τέλους 2ου εξαμήνου:	30%
◆ Συμμετοχή στην τάξη, παρακολούθηση:	20%

Οι διδασκόμενοι είναι ενήμεροι πως η μη προσέλευση σε τέσσερις από τις δεκατέσσερις συναντήσεις ανά εξάμηνο θεωρείται ανεπαρκής παρακολούθηση, η οποία αυτόματα τους στερεί τη Βεβαίωση Παρακολούθησης (Certificate of Attendance).

Σύνθεση της τάξης και συμμετοχή

Κατά την περίοδο ανακοίνωσης του κύκλου και πριν την έναρξή του, περί 20 ενενήντα άτομα ήρθαν σε επαφή με τον διδάσκοντα Δημήτρη Λούπη, εκδήλωσαν το ενδιαφέρον τους και ζήτησαν περαιτέρω πληροφορίες και διευκρινίσεις. Ένας σημαντικός αριθμός αυτών είχαν επίπεδο γνώσης οθωμανικών πέραν του βασικού, συνεπώς δεν χρειαζόταν να παρακολουθήσουν το εφετικό

εισαγωγικό μάθημα. Στις έντεκα συναντήσεις που πραγματοποιήθηκαν έως το τέλος Δεκεμβρίου προσήλθαν κατά μέσο όρο 58 άτομα. Η σύνθεση της τάξης έχει ως εξής: το 94% δεν γνωρίζει καθόλου ή έχει βασική γνώση οθωμανικών, ενώ το 64% δεν γνωρίζει καθόλου ή έχει βασική γνώση σύγχρονων τουρκικών.

ΓΝΩΣΗ ΤΟΥΡΚΙΚΩΝ (όχι, βασική, μέτρια, καλή)				ΓΝΩΣΗ ΟΘΩΜΑΝΙΚΩΝ (όχι, βασική, μέτρια, καλή)			
49	9	22	8	76	10	2	0
52%	12%	25%	11%	80%	14%	6%	0%

Βάσει δήλωσης, το 49% των μαθητών είναι φοιτητές (προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί, διδακτορικοί), το 20% δημόσιοι και ιδιωτικοί υπάλληλοι, το 15% εκπαιδευτικοί, το 7% ιστορικοί, το 4% ερευνητές/διδάκτορες και άλλο ένα 4% είναι αρχαιολόγοι.

ΙΔΙΟΤΗΤΑ	Αριθμός	Ποσοστό	Ομάδες βάσει ποσοστού
• Φοιτητές	37	40%	1
• Μεταπτυχ. φοιτητές	2	3%	8
• Υπ. Διδ.	5	6%	5
• Εκπαιδευτικοί	13	15%	3
• Ερευνητές, Διδάκτορες	3	4%	6
• Ιστορικοί	6	7%	4
• Αρχαιολόγοι	3	4%	7
• Αρχιτέκτονες	1	1%	10
• Δημ. & ιδιωτ. υπάλληλοι	18	20%	2
• δεν δήλωσαν	2	2%	9

Δημήτρης Λούπης

Σεμιναριακή συνάντηση

Δήμητρα Σαμίου, Η Εταιρεία Μελέτης Ελληνικών Προβλημάτων (ΕΜΕΠ) και η βραχύβια αντιδικτατορική δράση της, 1970-1972 (ΚΝΕ/ΙΕ, 12 Δεκεμβρίου 2012).

Συζητητές: Λεωνίδας Καλλιβεράκης, Βαγγέλης Καραμανωλάκης.

Έρευνα στη μνήμη του Γιάγκου Πεσμαζόγλου (1918-2003) με τη χορηγία της οικογένειάς του στο πλαίσιο του ΙΙΕ/ΕΙΕ.

Υπεύθυνος της έρευνας: Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης.